

Gospodarske stvari.

Gospodinje včasih največe sovražnice kmetijskega napredka.

Da je to resnica pri marsikaterem gospodarstvu, potrjuje skušnja posebno v taci razdelkih kmetijstva, ki so v rokah gospodinj, kakor je na pr. mlekarstvo, zelenjadoreja itd. Ženske ostanejo navadno bolj trdovratne, kakor možki pri tem, kar so ves čas svojega življenja vidile ali delale, in se ne dajo včasih za nobeno ceno od starega kopita ločiti. Strašanska je včasih njih trma. Sila potrebno bi tedaj bilo, da bi se tudi za dekleta na kmetih tako imenovane nadaljevalne kmetijske šole ob nedeljah odprle in se v onih razdelkih kmetijstva podučevalo, ki so najbolj v rokah gospodinj. Prav bi tedaj bilo, da bi na priliko, v šolskih vrtih zmirom nekoliko gredic odločenih bilo, na katerih bi se dekleta učila zelenjavo itd. pridelovati.

Tako piše v časniku Tirolske kmetijske družbe slavnoznani učitelj kmetijstva župnik Adolf Trientl, ki ga bralci „Novic“ po mnogih njegovih dobrih spisih že dobro poznajo.

Gospodarske skušnje.

* *Bolhe na zelji in repi pokonča prav gotovo pelinova voda.* Čez pelin se vlije vrele vode in ko se voda razbladi, se z njo sadike (flance) s škropilnico poskropijo in bolhe jih bodo brž zapustile. Če se sadike pred sajenjem v tej vodi nekoliko ur namakajo, se jih bolhe ne lotijo. — Drugo prav gotovo sredstvo, posebno na velikih zelnikih in na njivah z repo obsajenih je pa to, da se vzame žvepla za 20 kr., ki se v možnarju v prah stolče in potem pomeša med drobno žaganje, katero se potem po njivi raztrese. 1 perišče žvepla pomešano v 2 mernika žaganja je prava razmera med žveplom in žaganjem.

* *Kako naj se konjem krma poklada, in kako naj se napajajo.* Trikrat na dan naj se konji krmijo: zjutraj, opoldne in zvečer, vsakokrat eno uro. Po krmi naj konji, predno se vprežejo, vsaj pol ure počitka imajo, da med tem želodec more krmo vsaj nekoliko prebaviti. Koj po krmi vprežene konje je že mnogokrat hudo napenjati in klati začelo. Zato se za celi dan konju odločena klaja na tri porcijone razdeli, da se ne dá naenkrat preveč. Oves se konju naenkrat dá in z drobno rezanico pomešan. Napajajo se pa konji vselej, kedar se jim klaja daje, in sicer enkrat med krmenjem, enkrat pa po krmenju. — Solí, ki jo tudi konj rad ima, naj se na leto in dan konjem dá po 5 kil.

Tečnost gob za živež človeški.

Po kemičnih preiskavah prof. Solokova stojijo gobe, kar se tiče njihove tečnosti, med rastlinskimi in mesnimi jedmi tako, da so blizo mesenimi in zaslužijo, da bi se v kuhinjah naših bolje čislale kakor dozdej, bodi-si surove ali posušene. Nasolene in marinirane gobe pa po Solokovih preiskavah želodec težje prebavi kakor surove in posušene.

Nekaj, kar se tiče tudi naše sadjereje.

Veliko se je storilo tudi pri nas v zadnjih letih za povzdigo sadjereje. Pogreša se pa še zmirom dvoje, da se varuje sadjereja.

Dva sovražnika sta namreč — tako piše kmetijski časnik „Die Sudeten“ — ki sta škodljiva vrtnarstvu

našemu; ta sta 1) hudobni ljudje in 2) gosenice, hrošci in drugi mrčesi, pa tudi zajec.

Hudobni ljudje včasih nalašč poškodujejo mlado drevje; ti naj bi se ostro kaznovali. Odvrniti škodo po mrčesih in zajcih imamo postave, ali pa se izpeljujejo?

Mož je resnico govoril; žalibog, da je klic vpjjočega v puščavi.

Politične stvari.

Z a s e ž e n o.

Z a s e ž e n o .

Z a s e ž e n o .

Naši dopisi.

Iz Rusije 19. junija. η. — Nova velika zmaga! Ne krvava na polju bitve nad Turki, ampak diplomatska nad Anglijo, kar je veliko bolj važno. Pa kakor krvave zmage nad Turki, tako tudi diplomatske zmage nad Anglijo časnikarski politikoni sučejo po svoje. Naša vlada jim privoščuje to radost, ki traja tako samo nekaj dni, k večemu par tednov. Ko so naši vzeli Ardagan,*) Evropejski turkofili so zatrobili, da Ardagan, je trdnjavica, ki ni imela nikakoršne važnosti. Turški softe v Carigradu so drugače sodili ob Ardaganu in Ruski zmagi, oni so vedeli, da Ardagan v Turških rokah je bil ključ, ki je Rusom zapisal pot v Kars in Batum, tedaj tudi v Erzerum in vso Armenijo. Zavoljo tega so oni začeli punt v Carigradu. Uspokojiti jih je bilo treba, kakor si bodi, ker družega sredstva ni bilo, tedaj z lažjo: Turška vlada je telegrame, razposlala da Ardagan so Turki nazaj vzeli! Ta nesramna laž je v Rusiji zbudila smeh, v Carigradu je uspokojila softe, v Evropi pa je silno obradovala časnikarske in druge bašibozuke, kateri so potem tudi našli, da Ardagan je jako važna trdnjava. Boljše ni mogla Turčija postreči resnici, kakor z lažjo. — Podobno krvavi Ardaganski bitvi osodo ima poslednja diplomatska bitva z Anglijo za Sueški kanal, Dardanele in Carigrad. V tej bitvi je tudi polna zmaga na naši strani, pa časnikarski bašibozuki tega ne dopuščajo. Ruska vlada tudi tukaj molči, ker se jej tudi tukaj ne zdi vredno pričkat se stacimi zmagonosci. Izložil Vam bom na kratko tek tega diplomatskega dela. Rusiji je bilo namreč veliko na tem ležeče, zvedeti, kaj misli Anglija: vojevati se za Turčijo ali samo za kratek čas pisati proteste. Dovoljno znano je, da Anglija je iz začetka tirjala ce-

*) Pokazalo se je. da Ardagan je bil veliko bolj močna trdnjava, kakor smo iz začetka mislili, na njenih stenah je bilo ne 73, ampak 93 topov razploženih tako, na primer Srbi proti Turku v taki trdnjavi bi se držali de le dva dni, ampak dve leti.